

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/89/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115200011
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8115200011.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľa: I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX C., právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku. Ul. Sov. Hrdinov č. 163/66, proti odporcovi: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava 824 96, o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a návrh na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 15C/1/2015-16 zo dňa 12.01.2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300003415, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Uložil spoločnosti Merkurs Market Slovakia, s.r.o., Duklianska 11, 080 01 Prešov, IČO: 36 501 891, zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300003415, uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom. Vyslovil, že o trovách konania o nariadení predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa uviedol, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáhal, aby súd zaviazal odporcu na povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300003415, uzavretej medzi účastníkmi dňa 10.12.2007 a žiadam priznať trovy konania. Spolu s návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý odôvodnil tým, že s odporcom uzavrel úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom pre poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu, v ktorej sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 OZ a inými kongentnými ustanoveniami zákona (napr. neprijateľná rozhodcovská doložka). Súčasťou tipovej formulárovej zmluvy, vopred pripravenej veriteľom, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca napriek spornosti veci požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy. Aj keď neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa mu zrážky zo mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť. Jeho zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Navrhovateľ považuje Dohodu o zrážkach zo mzdy za rozpornú s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je neplatná (§ 39 O.z.). Odporca vyzval jeho zamestnávateľa, aby vykonával zrážky zo mzdy a tieto aj vykonával. Odporca tak zasahuje do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení. V záujme predídenia vzniku ujmy navrhol dočasne zakázať výkon zrážok zo mzdy. Ide o dočasné opatrenie voči jeho zamestnávateľovi v zmysle § 76 ods. 2 O.s.p.

Súd prvého stupňa citujúc ust. § 75 ods. 1, 2, 4, 6 a 8, § 76 ods. 1 písm. e/, ods. 2 a ods. 4, § 77 ods. 1, 2 a § 102 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) skonštatoval, že z listín predložených navrhovateľom vyplýva, že s odporcom uzavrel dňa 10.12.2007 zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300003415, na základe ktorej mu odporca poskytol úver (úverový limit) vo výške 2.456,35 Eur, a navrhovateľ sa zaviazal vrátiť túto sumu v 36 mesačných splátkach vo výške 148,34 Eur. Súčasťou predmetnej zmluvy je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy v ktorej navrhovateľ výslovne súhlasil, aby uskutočňoval jeho platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy vo výške 148,34 Eur až do úplného splatenia čerpaného úveru.

Účelom predbežného opatrenia je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, prípadne ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie predbežného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva, a tiež aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Jedným z predpokladov vydania predbežného opatrenia je preukázanie potreby dočasnej úpravy, resp. preukázanie skutočnosti, že existuje obava, že výkon súdneho rozhodnutia by bol ohrozený.

V návrhu navrhovateľ namieta skutočnosť, že úverová zmluva (zmluva o revolvingovom úvere) obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky v rozpore s § 54 Občianskeho zákonníka (neprijateľná rozhodcovská doložka a pod.) Súčasťou tejto typovej formulárovej spotrebiteľskej zmluvy bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Z listinných dôkazov predložených navrhovateľom (Zmluva o revolvingovom úvere, Žiadosť odporcu o vykonávanie zrážok zo mzdy pre zamestnávateľa navrhovateľa zo dňa 01.08.2012 a potvrdenia o vykonaných zrážkach od zamestnávateľa navrhovateľa) vyplýva, že na základe predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy bolo navrhovateľovi zrazených zo mzdy 3.411,82 Eur. Navrhovateľ namieta samotnú platnosť Zmluvy o revolvingovom úvere v zmysle § 80 písm. c/ OZ ako aj na ňu nadväzujúcej Dohody o zrážkach zo mzdy, a zároveň aj ďalšie zmluvné dojednania, ktoré eventuálne navyšujú v neprimeranom rozsahu plnenie, ku ktorému sa navrhovateľ zaviazal. Ďalej navrhuje určenie Dohody o zrážkach zo mzdy za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ a poukazuje na naliehavosť právneho záujmu vyplývajúcu z ustanovenia § 153 ods. 3 a 4 OZ. Nakoľko sú tu dôvody nasvedčujúce, že revolvingový úver obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj s poukazom na skutočnosť, že navrhovateľ považuje dohodu o zrážkach zo mzdy za neplatnú z dôvodu jej rozporu s právom Európskej únie a medzinárodnou zmluvou ako normou vyššej právnej sily (Zmluva o EÚ, Zmluva o fungovaní Európskej únie), je tu obava, že ďalším vykonávaním zrážok (ktoré už zamestnávateľ navrhovateľa vykonáva) by na strane odporcu dochádzalo k bezdôvodnému obohateniu na úkor navrhovateľa.

Súd prvého stupňa z uvedeného vyvodil opodstatnenosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia pre existenciu potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia preto považoval za dôvodný a preto mu v celom rozsahu vyhovel. Vyslovil, že je žiadúce v danej veci upraviť pomery účastníkov v snahe predísť následným ďalším súdnym sporom medzi nimi.

Uviedol, že o trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 145 O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca. V odvolaní namietal, že vo veci neboli splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia a toto je nezákonné. Tvrdil, že tak z návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ako aj z odôvodnenia uznesenia o jeho nariadení nie je možné objektívne zistiť, z čoho konkrétne súd vychádzal v otázke osvedčenia rozhodujúcich skutočností a naliehavej potreby úpravy vzťahu medzi účastníkmi. Ak je možné ustáliť, aké plnenie v rozpore s právnymi predpismi nebude (napr. predmet plnenia - teda poskytnutý úver a jeho jednotlivé splátky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), potom neumožniť vykonanie zrážky zo mzdy nebude nielen neprimerané, ale nebude ani osvedčené a teda ani zákonné. Nariadeným predbežným opatrením sa zavádza stav, kedy žalobca nemôže byť efektívne donútený uhrádzať to, na čo sa zaviazal v zmysle dojednaných zmluvných podmienok. Z napadnutého uznesenia nie je zistiteľné, aký je zákonný dôvod (osvedčenia reálne hroziacej ujmy) pre to, aby navrhovateľ neuhrádzal prostredníctvom zrážok zo mzdy splátky úveru za podmienok, na ktorých sa vopred zmluvne dohodli. Z hľadiska existencie uvedenej povinnosti, s prihliadnutím na primeranosť predbežného opatrenia ako takého je na mieste skonštatovať, že v uvedenom rozsahu nároku odporcu nie sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Zákonným dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia nemôže byť iba skutočnosť, že

sa zrážky reálne vykonávajú. Prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, t.j. úhrady splátok úveru. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stala splatnou. Na jeho použitie sa nevyžaduje schválenie rozhodnutím súdu, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprípustný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia o nariadenie predbežného opatrenia tak ani nevychádza z relevantnej právnej úpravy podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

Odporca poukázal na poslednú novelu zák. č. 250/2007 Z.z., z dôvodovej správy ktorej vyplýva, že v nej boli plne zohľadnené a prebraté viaceré právne záväzné akty Európskej únie aj Smernica Rady 93/13/EHS z 05.04.1993. Navrhovateľ navyše netvrdil a ani nepreukázal, že by zrážky zo mzdy boli vykonávané v rozpore so zákonom. Súd preto nesprávne a nezákonne rozhodol o povinnosti zamestnávateľa nevykonávať zrážky zo mzdy.

V ďalšom odporca vytykal napadnutému uzneseniu, že z neho nevyplýva, v čom má predbežné opatrenie predstavovať zásad do mimoriadnej situácie. Predbežné opatrenie má slúžiť pre odstránenie mimoriadneho stavu jestvujúceho medzi účastníkmi, kedy v dôsledku nejakej zmeny hrozí neoprávnený zásah do postavenia jednej z nich, čo v predmetnom prípade nie je splnené, lebo medzi účastníkmi ani nenastala situácia, ktorá by to vyžadovala. Predbežné opatrenie nezasahuje do pokojného stavu pretrvávajúceho medzi účastníkmi konania niekoľko mesiacov.

Odvolať namietal, že navrhovateľ v návrhu žiadnym spôsobom nepreukázal a ani nepredložil dôkazy, ktoré by skutočne osvedčovali existenciu reálne hroziacej a bezprostrednej ujmy. Súd rozhodol o nariadení predbežného opatrenia bez toho, aby sa zaoberal skutkovým stavom ku dňu nariadenia predbežného opatrenia, napr. či bola zrážkami zo mzdy uhradená aspoň poskytnutá pohľadávka a príslušenstvo. V zmluve o revolvingovom úvere je jasne uvedená celková suma, ktorú musí navrhovateľ zaplatiť, t.j. výška poskytnutého úveru, výška odplaty, mesačné splátky a ďalšie. Ohľadom potreby preukázania a osvedčenia reálnej hrozby ujmy poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13.12.2012 sp. zn. 5Obdo/33/2012, ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/149/2014 a sp. zn. 8Co/337/2014, a tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/81/2014. S poukazom na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR uviedol, že predbežné opatrenie nie je možné vydať len na základe tvrdenia navrhovateľa bez toho, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o opodstatnenosti návrhu veci samej. Dôvodnosť treba skúmať z hľadiska skutkového i z hľadiska právneho. Z hľadiska skutkového je nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia taký stupeň presvedčivosti osvedčenia skutkových okolností v ňom tvrdených, pri ktorom je dôvodným predbežný skutkový záver, že tvrdené skutkové okolnosti sú pravdivé. Predpokladom úspešnosti návrhu z právneho hľadiska je to, že z tvrdených a primerane osvedčených skutkových okolností možno vyvodiť predbežne právny záver o pravdepodobnom úspešnom uplatnení alebo bránení práva a toho, kto vydanie predbežného opatrenia žiada. Súd teda musí pri rešpektovaní účelu a hraníc predbežnosti zaoberať sa aj otázkou práv a povinností, ktoré tvoria obsah právneho vzťahu účastníkov, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Podobne v tejto argumentácii podľa odvolateľa je možné použiť aj rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, podľa ktorej rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle a musí byť náležite odôvodnené (nález Ústavného súdu SR pod sp. zn. IV.ÚS 257/2010).

V ďalšom namietal, že súd mal uviesť, v čom je naliehavá potreba úpravy vzťahu medzi účastníkmi a v čom spočíva nebezpečenstvo hroziacej ujmy pre navrhovateľa. Ide o pojmy, ktoré vyžadujú konkrétne zdôvodnenie, čo nie je možné iba stotožnením sa s arbitrárnou argumentáciou navrhovateľa, lebo by vznikla dôvodná obava o zachovanie rovnosti účastníkov.

Podľa odvolateľa dôsledky predbežného opatrenia zakladajú stav, kedy nedochádza k splácaniu splatných splátok dlhu, čím je poškodzovaný veriteľ - odporca a súčasne navrhovateľ sa dostáva do väčšieho omeškania ako vtedy, ak by predbežné opatrenie nebolo vydané. Nariadením predbežného opatrenia sa dosiahla úprava takých vzťahom medzi účastníkmi konania, kedy jeho účinky sú v neprospech oboch strán.

Z uvedených dôvodov odporca žiadal podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/, f/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zmeniť napadnuté uznesenie tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 48,79 eur vrátane DPH (1/2 právneho úkonu - odvolanie proti predbežnému opatreniu) a 38,72 eur vrátane DPH (32,27 eur + 20% DPH), režijný paušál 10,07 eur vrátane DPH (8,39 eur + 20 % DPH), náhradu iných trov tohto odvolacieho konania.

K odvolaniu odporcu sa navrhovateľ nevyjadril.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. O.s.p. v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 O.s.p. zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia správne rozhodol a svoje rozhodnutie aj správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd preto poukazuje na závery súd prvého stupňa a dôvody uvedené v napadnutom uznesení.

Na doplnenie je potrebné uviesť, že predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania (§ 74 O.s.p.), alebo po začatí konania (§ 102 O.s.p.). V oboch prípadoch je možné ho nariadiť z dvoch dôvodov, jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, druhým potreba zabezpečiť výkon súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný - dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samé konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenie preto mu sí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej. Podmienkou pre rozhodnutie súdu o podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie je vykonávanie dôkazov v rozsahu predpokladanom v § 120 a § 153 ods. 1 O.s.p. Vzhľadom k zákonom predpokladanej naliehavosti dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov súd rozhoduje o predbežnom opatrení na základe osvedčenia tvrdení navrhovateľa, spravidla bez vypočutia účastníkov. Práva žalovaného účastníka sú chránené jeho oprávnením napadnúť opravným prostriedkom rozhodnutie súdu, ktorým bolo vyhovené návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Podmienky osvedčenia tvrdenia a skutočnosti ako postačujúci podklad pre vyhovenie návrhu na vydanie predbežného opatrenia majú za následok aj to, že konečné rozhodnutie vo veci samej je závislé od následne vykonaného dokazovania, a že predbežné opatrenie v danom prípade neprejudikuje konečné rozhodnutie vo veci samej. Navrhovateľovi postačuje k vyhovenej jeho návrhu na vydanie predbežného opatrenia iba osvedčiť naliehavosť potreby dočasnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi.

Podmienkou na vydanie predbežného opatrenia na návrh účastníka je vecná súvislosť medzi navrhovaným predbežným opatrením a právnym vzťahom ktorý je, alebo má byť predmetom konania vo veci samej.

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, najmä aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo znášal. Predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať (§ 76 ods. 1 písm. f), ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu predmetného spisu bolo zistené, že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej domáhal uloženia povinnosti odporcovi zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300003415, uzavretej medzi účastníkmi konania 10.12.2007. S poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. a iných kogentných ustanovení zákona (neprijateľná rozhodcovská doložka) považuje zmluvu za neudržateľnú. Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, je aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Odporca napriek spornosti veci požiadal jeho zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy napriek neexistencii žiadneho súdneho rozhodnutia, ktoré by mu uložilo povinnosť mu platiť, a zamestnávateľ vykonáva zrážky zo mzdy a on sám nemá možnosť ich priamo zastaviť. Jeho zamestnávateľ je zo zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Žiadosť veriteľa jeho zamestnávateľovi: spoločnosti Merkury Market Slovakia, s.r.o., Duklianska 11, Prešov, preukázal listom dňa 01.08.2012. Jeho zamestnávateľ mu od ôsmeho mesiaca roku 2012 doposiaľ v

prospech odporcu vykonal zrážky vo výške 3.411,82 eur a listom zo dňa 21.10.2014 mu oznámil, že jeho dlh činí ešte 8.030,09 eur. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozpornú s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou aj neplatnú (§ 39 O.z.).

Navrhovateľ súčasne návrhom vo veci samej podal aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Tento odôvodnil tým, že odporca jeho zamestnávateľa výzva na vykonávanie zrážky zo mzdy a tieto aj sú vykonávané. Je obava, že odporca naplní zásah do jeho majetku bez súdneho prieskumu zmluvných ustanovení a bez toho, aby bol známy výklad úniijného práva, ktorá sa aj reálne naplnila. Ak je Dohoda o zrážkach zo mzdy rozporná s úniijným právom, je principiálne neprípustné, aby sa použil tento problémový zabezpečovací inštitút.

Rozpor s právom EÚ bol osvedčený pripomienkami Európskej komisie v prípade C-30/12 I. / Photovost', podľa ktorých je vnútroštátna právna úprava v rozpore s princípom efektivity a bráni ex offo prieskumu súdu neprijateľnosti zmluvných podmienok. V záujme predídeniu vzniku ujmy navrhol dočasne zakázať výkon zrážok zo mzdy.

Ako to vyplýva z príloh k návrhu navrhovateľovi bol poskytnutý revolvingový úver vo výške 74.000,- Sk, čo je 2.426,35 eur. Uvedené vyplýva zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300003415, ktorej súčasťou je Dohoda o zrážkach zo mzdy z 10.12.2007. Naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c/ O.s.p. na určenie neplatnosti právneho úkonu preukazoval deklarováním neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, čím by odporca stratil akúkoľvek legitímáciu na použitie tohto zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Vyrieši sa tým neprípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky, čím judikatúra odôvodňuje naliehavý právny záujem. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 OZ a naliehavý právny záujem vyplýva aj z ust. § 153 ods. 3, 4 OZ. Hrubá nerovnováha je daná tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku.

Odvolací súd z vyššie uvedeného vyvodil, že v predmetnom prípade navrhovateľ potrebu dočasnej právnej úpravy vzťahu medzi účastníkmi konania osvedčil tým, že sa vedie konanie vo veci samej a že realizáciou Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje navrhovateľ za neplatnú, môže byť negatívne zasiahnuté do jeho majetkovej sféry. Účelom predmetného opatrenia totiž nie je prejudikovať práva a povinnosti účastníkov, ale rýchla úprava ich vzťahov, ktorou sa docieli poskytnutie okamžitej procesnej ochrany účastníkov pred možnými následkami bezprostredne hroziacej ujmy. Práve táto bezprostredne hroziaca ujma na strane navrhovateľa je evidentná. Pri predbežnom opatrení ide o úpravu dočasnú, ktorá trvá iba do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Konanie o predbežnom opatrení v žiadnom prípade nenahrádza základné konanie. V rámci skúmania podmienok pre vydanie predbežného opatrenia sa nevykonávajú a nevyhodnocujú dôkazy, stačí, aby bolo právo osvedčené. Právo pritom je osvedčené, ak sa nárok vzhľadom na všetky okolnosti prípadu javí ako pravdepodobný.

Preto aj odvolací súd v predmetnom konaní videl potrebu dočasnej úpravy pomerov a tým potreba nariadenia predbežného opatrenia bola osvedčená tak, ako to vyhodnotil aj súd prvého stupňa. Pred nariadením predbežného opatrenia sa nevykonávajú dôkazy, tieto budú vykonávané až v konaní vo veci samej. Až pri rozhodovaní o žalobe bude v konečnom dôsledku vyriešená otázka platnosti zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Až vtedy bude možné ustáliť, aké nároky medzi účastníkmi bude možné považovať za relevantné.

K odvolacím dôvodom odporcu je potrebné ešte uviesť, že aj podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade boli naplnené zákonné predpoklady na nariadenie predbežného opatrenia v súlade s ust. § 74 ods. 1 O.s.p. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia má všetky zákonom predpokladané náležitosti, boli v ňom opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňuje nariadenie predbežného opatrenia, boli v ňom uvedené podmienky dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj odôvodnenie nebezpečenstva ujmy, ktorá bezprostredne hrozí navrhovateľovi a potreba dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania.

Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že odporca požiadal zamestnávateľa navrhovateľa a spoločnosť Merkur Market Slovakia, s.r.o. Prešov listom zo dňa 01.08.2012 o vykonávanie zrážok zo mzdy navrhovateľa a to vo výške 148,34 eur mesačne až do vyrovnania celého dlhu. Podľa uvedeného listu celkový dlh navrhovateľa je ku dňu 01.08.2012 vo výške 2.435,13 eur (+ drobné penalizačné faktúry

v sume 172,08 eur). Povinnosť realizovať zrážky zo mzdy zamestnávateľom navrhovateľa vyplýva zo zákona. To, či Dohoda o zrážkach zo mzdy je alebo nie je platná, je oprávnený posudzovať iba súd, nie zamestnávateľ navrhovateľa. Bez vydania predbežného opatrenia by zamestnávateľ navrhovateľa musel realizovať zrážky zo mzdy do sumy, ktorej výška môže byť sporná.

Z listiny označenej ako výpis zrážok zo mzdy vyhotovený zamestnávateľom navrhovateľa Merkury Market Slovakia, s.r.o., Duklianska 11, Prešov zo dňa 09.12.2014 vyplýva, že za obdobie august 2012 - jún 2014 bola zo mzdy navrhovateľa zrazená suma celkom 3.411,82 eur a to po 148,34 eur mesačne. Už aj uvedená skutočnosť odôvodňuje záver o potrebe nariadenia predbežného opatrenia podľa návrhu. Je nepochybné, že úver bol navrhovateľovi poskytnutý vo výške 74.000,- Sk, čo je 2.456,35 eur. Navrhovateľovi boli vykonané zrážky zo mzdy vo výške 3.411,82 eur, čo je viac, ako bol poskytnutý navrhovateľovi úver. Z listu odporcu zo dňa 21.10.2014 vyplýva, že k uvedenému dňu vyčíslil dlh navrhovateľa v rozsahu 8.030,09 eur, čo zodpovedá viac, než trojnásobku sumy poskytnutej ako úver. Navrhovateľ pritom na základe zrážok zo mzdy uhradil odporcovi už sumu 3.411,82 eur a teda odporca spolu požaduje od navrhovateľa za úver vo výške 2.456,35 eur zaplatiť sumu 11.441,91 eur (vykonané zrážky zo mzdy vo výške 3.411,82 eur + odporcom vypočítaný dlh k 21.10.2014 vo výške 8.030,09 eur).

Je nepochybné, že sumu, ktorá bola odporcom poskytnutá ako úver, bola už navrhovateľom na základe zrážok zo mzdy uhradená a to ešte vo vyššom rozsahu, ako bola poskytnutá. Za danej situácie neobstojí tvrdenie odvolateľa, že predbežným opatrením sa dosiahla úprava vzťahu medzi účastníkmi konania v neprospech oboch strán.

Nie je preto možné súhlasiť s tvrdením odporcu, že vydané predbežné opatrenie je nedôvodné, neupravuje dočasné pomery účastníkov a oboch ich poškodzuje. Jednoznačne je možné konštatovať, že vykonávanie zrážok zo mzdy na základe Dohody, ktorá je jednou zo zmluvných strán namietaná ako neplatná, zasahuje do majetku navrhovateľa a preto realizácia výkonu zrážok zo mzdy nepochybne zasahuje do jeho majetkovej sféry. Zo samotnej povahy inštitútu predbežného opatrenia vyplýva, že tento má iba dočasný charakter, teda iba dočasne upravuje pomery účastníkov konania. Ak sa následne v konaní vo veci samej preukáže, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný, odporca v dôsledku predbežného opatrenia neutrpí žiadnu nenapraviteľnú ujmu, nakoľko mu bolo na základe zrážok zo mzdy navrhovateľa uhradené už viac, ako predstavovala samotná výška úveru.

Odvolací súd ešte uvádza, že navrhovateľovi ako spotrebiteľovi je potrebné poskytnúť ochranu a to najmä za situácie, keď existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe Dohody umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy totiž umožňuje obísť dôležitý prvok újmného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky).

Aj s poukazom na znenie písomných pripomienok európskej komisie vo veci C-30/12 D. I./Pohotovosť, s.r.o. je zdôraznená správnosť záveru prvostupňového súdu:

„Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, ale neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenia za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22.12.1986 o aproximácii zákonov a iných právnych predpisov a právnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že brania uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy“.

Z uvedeného je možné jednoznačne vyvodiť záver o tom, že navrhovateľ osvedčil potrebu dočasnej potreby úpravy pomerov účastníkov konania a to do skončenia konania vo veci samej.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa z vyššie uvedených dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vo výroku vecne správne potvrdil.

O návrhu odporcu na náhradu trov odvolacieho konania v súvislosti s realizovanými úkonmi vo vzťahu k predbežnému opatreniu odvolací súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p. sa použije § 145 O.s.p., z ktorého a contrario vyplýva, že o všetkých trovách konania, t.j. aj trovách predbežného opatrenia bude rozhodnuté vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.